

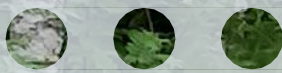
KUNGÄLVS
KOMMUN

SKOGSPOLICY

FÖR KUNGÄLVS KOMMUN

ANTAGEN AV KOMMUNFULLMÄKTIGE 2025-06-12

Innehåll

Kommunens skogspolicy.....	3
Inledning – varför en skogspolicy?	4
Vem ansvarar för kommunens skogar?.....	5
Skogen är viktig för oss	5
Vi ska förvalta skogen på ett ansvarsfullt sätt	6
Våra skogar.....	7
Övergripande mål	8
Skogens biologiska mångfald och ekosystemtjänster.....	9
Naturvärden ska bevaras och stärkas.....	9
Skogens ekosystem är mångfunktionella	9
Skogsupplevelser - skogen ska vara tillgänglig för alla	10
Naturupplevelser och friluftsliv i skogen	10
Skogen ska vara tillgänglig och du ska känna dig trygg	10
Skötsel – så tar vi hand om skogen	11
Inriktningar för skogsskötsel.....	11
Skötselmetoder	12
Rekreationshuggning	12
Hyggesfri skogsskötsel	12
Naturhänsyn	13
Kommunikation och information - vi vill skapa dialog.....	14
Vi når bäst resultat om vi arbetar tillsammans	14
Uppföljning – varje år följer vi upp våra åtgärder	15

Kommunens skogspolicy

Enheten för Planering, Mark och Exploatering ansvarar för att ta fram en Skogspolicy och en Skogsbruksplan. I projektgruppen ingår representanter från Planering, Mark och Exploateringsenheten, Planenheten samt enheten för Trafik Gata Park.

Vi tackar Södertälje kommun för tillåtelse att använda deras Skogspolicy som inspiration.

Inledning – varför en skogspolicy?

Kungälv kommun äger och förvaltar ca 1200 hektar skog. Skogsägare omfattas av olika lagar och regler som styr skötseln av skogen, däribland skogsvårdslagen, miljöbalken och kulturmiljölagen. Kungälv kommuns skogspolicy beskriver och klargör övergripande mål och principer för kommunens skogsförvaltning. Policyn fungerar därmed som beslutsunderlag och stöd för att informera kommunens invånare samt övriga berörda aktörer om kommunens skogsförvaltning.

Vem ansvarar för kommunens skogar?

Av kommunens ca 1200 hektar skogsmark ligger majoriteten i anslutning till kommunens tätorter. En mindre del skogsmark ligger inom detaljplanerad mark samt inom kommunala naturreservat. All skog omfattas av denna policy. Ansvaret för skogsförvaltningen ligger under *Planering och Mark och Exploatering* samt det kommunala bolaget *Bokab* och innebär att planera och genomföra skötsel i skogen för att uppnå målen.

Skogen är viktig för oss

Skogen levererar många ekosystem-tjänster som Kungälv kommun strävar efter att upprätthålla och utveckla. Den erbjuder möjlighet till rekreation och friluftsliv. I en skog ska du kunna plocka svamp och bär och njuta av en mångfald av växter, svampar och djur. Att skogsområden har kontakt med varandra ger organismer möjlighet att spridas från ett område till ett annat vilket är livsviktigt för den biologiska mångfalden. Det kräver stor hänsyn vid samhällsplanering att bevara "Gröna kilar" som sträcker sig in mellan bebyggda områden.

Skogen levererar också virke och andra träprodukter som träflis. Träd lagrar in kol under hela sin livstid och bidrar till att minska mängden koldioxid i atmosfären.

Gröna kilar

De gröna kilarna utgör en sammanhängande struktur av områden med värden för rekreation samt natur- och kulturmiljöer i göteborgsregionen. De bildar stråk av grönska och vatten i anslutning till bebyggelse och ger god tillgång till tätortsnära natur.

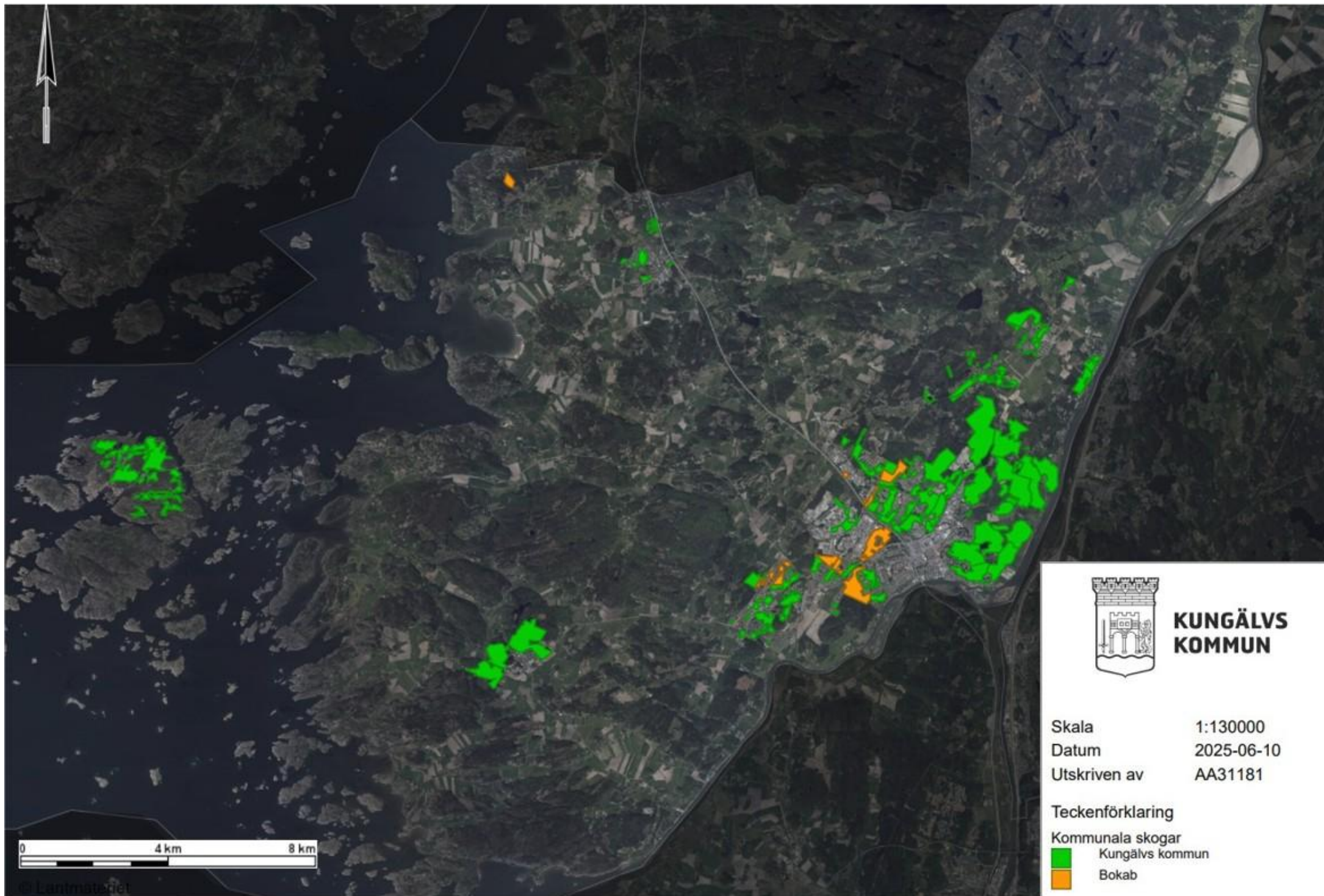
A photograph of a forest floor covered in green moss. Several small, brown-capped mushrooms with yellowish stems are growing in the foreground. The background is a soft-focus view of a forest with green foliage.

Vi ska förvalta skogen på ett ansvarsfullt sätt

Ett viktigt övergripande mål för vår kommun är en hållbar samhällsutveckling. Därför ska vi sköta skogen som en naturresurs och på ett ansvarsfullt sätt värna om de värden som finns i skogen och om de ekosystemtjänster som skogen ger. Särskild hänsyn ska också tas till de kulturhistoriska områden och platser som finns i skogen. Flera av de nationella miljö- och friluftsmålen har beröring till skogen och tydliggör hur kommunen som skogsägare ska arbeta för att på bästa sätt bevara och skogens värden.

Agenda 2030 och levande skogar

Biologisk mångfald är en avgörande grund för jordens livsuppehållande system som vår nuvarande och framtida välfärd vilar på. Att säkerställa ett hållbart skogsbruk enligt FN:s globala hållbarhetsmål och de nationella miljömålen är därför central för vår kommuns utveckling. Genom policyn bidrar vi till att uppfylla miljömålet "Levande skogar" samt bidra till flera av de globala målen som har koppling till biologisk mångfald, hälsa och välbefinnande, hållbar produktion och klimat.

Övergripande mål

Kommunens skogar är till för kommunens invånare. Skogen ska förvaltas hållbart genom att:

- skogens biologiska mångfald bevaras och utvecklas
- de ekosystemtjänster som kommunens skogar levererar upprätthålls och utvecklas
- möjligheterna till naturupplevelser, friluftsliv och turism stärks
- skogarna görs mer tillgängliga för kommunens medborgare och den upplevda tryggheten stärks
- de intäkter som genereras vid skötselåtgärder återgår till skogsförvaltningen för att säkerställa att de övriga målen uppnås.

Skogens biologiska mångfald och ekosystemtjänster

Naturvärden ska bevaras och stärkas

Områden som har höga naturvärden erbjuder miljöer där hotade och sällsynta arter kan leva kvar. Genom inventeringar får vi kunskap om var sådana områden finns för att vi ska kunna bevara och stärka dem. Ibland genomför vi åtgärder för att höja värden i naturen eller skapa lämpliga miljöer för hotade arter. Exempel på aktiva åtgärder är att ta bort granar för att lövträd ska växa sig stora eller att skapa död ved som blir en bra miljö för insekter, svampar och fåglar. Vid mer produktionsinriktade åtgärder tar vi stor hänsyn till befintliga naturvärden. Ur ett

landskapsperspektiv är det viktigt att spridningskorridorer för arter bevaras och att livsmiljöer inte isoleras. Särskilt värdefulla och känsliga miljöer är exempelvis vattendrag, våtmarker, hällmarker och lövskogar.

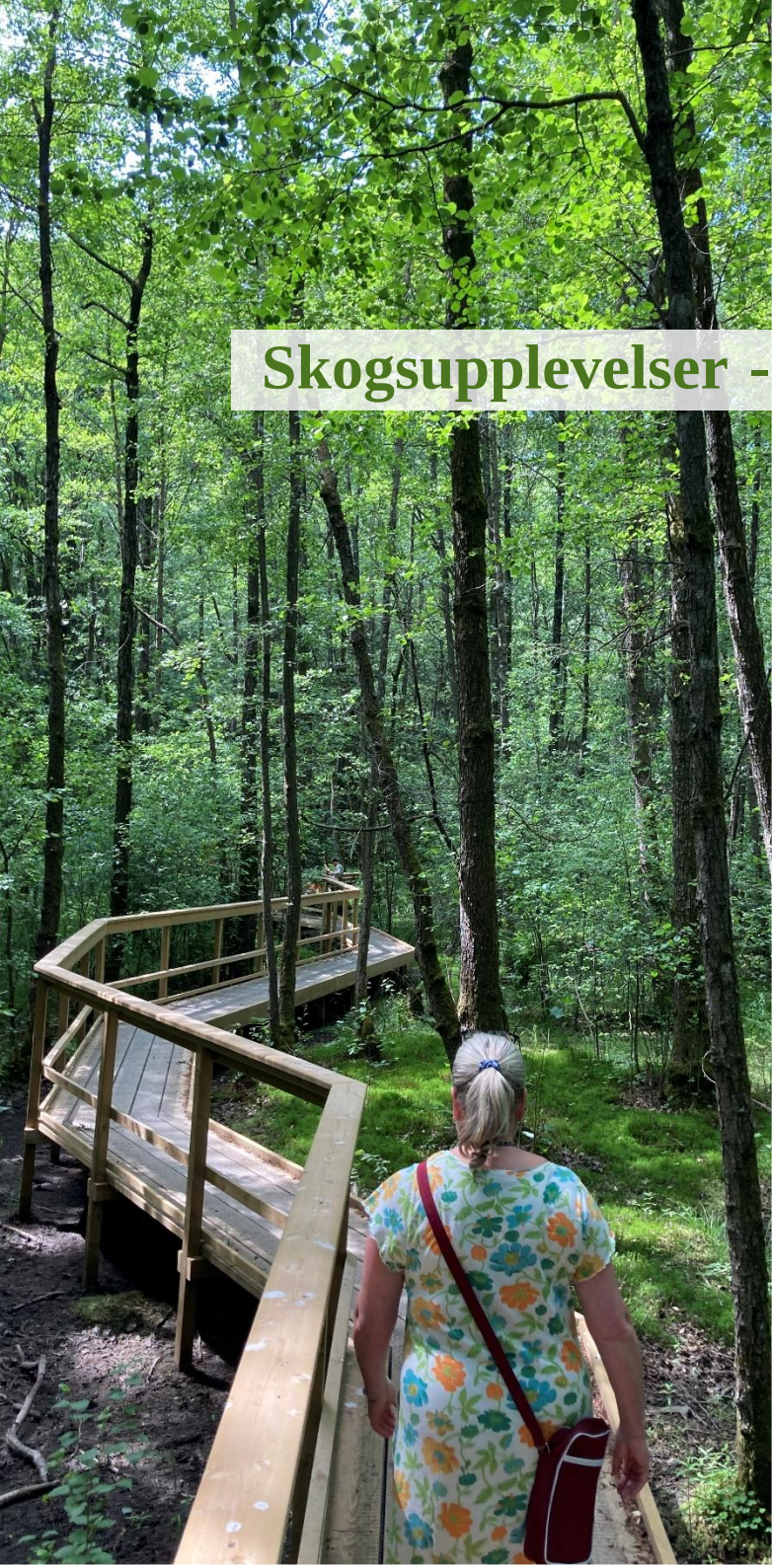
Skogens ekosystem är mångfunktionella

Skog bidrar med en mängd så kallade ekosystemtjänster som är till nytta för oss människor. Några av dessa tjänster är att rena vatten, reglera klimatet och fungera som kolsänka. Produkter som träråvaror, bär och viltkött är andra ekosystemtjänster som skogen ger oss och den utgör också en viktig livsmiljö för

pollinerande insekter, vilka är viktiga för vår matproduktion. Ytterligare tjänster som skogen bidrar med är de sociala ekosystemtjänsterna. Att vistas i skogen stärker vår känsla av samhörighet med naturen, sänker nivåerna av stresshormon och erbjuder möjlighet för återhämtning.

Naturvärden

En skog med höga naturvärden utmärker sig på flera sätt. Det finns en stor variation med livsutrymmen för många olika arter och därmed kan skogen rymma en hög biologisk mångfald. Många gamla och döda träd, död ved eller en stor variation i skogens sammansättning exempelvis ålder och trädslag kan vara egenskaper som ger ett skogsområde höga naturvärden.

Skogsupplevelser - skogen ska vara tillgänglig för alla

Naturupplevelser och friluftsliv i skogen

Skogar som lockar till rekreation, friluftsliv, lek och andra aktiviteter bidrar till en stärkt folkhälsa genom att fler människor använder skogen för att skapa ett aktivt liv. Skogen har också en viktig funktion i arbetet med att stärka invånarnas kunskap om skog och natur. Exempel på åtgärder är att vårda och utveckla våra närströvområden, att skapa utflyktsmål med fina utsiktsplatser, sätta upp informationsskyltar och att anlägga vandringsleder och grillplatser.

Skogen ska vara tillgänglig och du ska känna dig trygg

En tillgänglig och tilltalande närnatur bidrar till att göra Kungälv till en ännu attraktivare kommun att bo och leva i. Skogen ska vara trygg och säker att besöka och erbjuda en variationsrikedom. Målet är att skogen nära tätorterna ska vara tillgänglig för så många som möjligt. En skog som är tillgänglig för alla eftersträvas och en öppen dialog med invånarna är viktig för att få fler att vilja vistas i naturen. Exempel på åtgärder för att skapa en trygg och tillgänglig skog är tydliga ledmarkeringar, utglesning längs stigar eller fällning av träd som annars riskerar falla omkull.

Skötsel – så tar vi hand om skogen

Skogens skötsel utgår från en skogsbruksplan som delar in skogen i skiften med olika inriktning gällande naturvårdshänsyn, rekreation och produktion. Inom alla kommunens skogar arbetar vi med naturhänsyn och naturvård där sådana värden finns eller där vi kan skapa dem.

Skogen ingår i kommunens markreserv för framtida utveckling. En del skog är bostadsnära och här främjas möjligheter till rekreation medan andra skogsområden kan komma att avverkas för exploatering. I områden som skall bebyggas ska värdefulla miljöer sparas och skogen skötas för att vara till nytta för de framtida boende. Särskilda krav ställs på skogens skötsel för att säkerställa att träden är stabila mot vind och friställning vid en exploatering.

Inriktningar för skogsskötsel

- Förstärka naturvärden: Skogen ska skötas för att naturvärden och biologisk mångfald ska bevaras och främjas. Det kan även innebära att skogen lämnas för fri utveckling.
- Förstärka upplevelsevärden: Skogen ska skötas för att bevara och utveckla möjligheterna till rekreation och friluftsliv. Detta sker genom så kallade rekreationshuggningar och är den prioriterade skötselåtgärden i tätortsnära lägen. Skogens estetiska och rekreativa värden är överordnade de ekonomiska värdena.

- Hållbar produktion: Skogen ska skötas för att främja vitala och friska skogar där miljömål och ekonomiska mål integreras. Stor hänsyn tas till befintliga natur- och rekreationsvärden.

En skogsbruksplan

är ett verktyg som fungerar som ett planeringsunderlag för skogsbruket på en skogsfastighet och innefattar främst avverkningar och skogsvårdsarbetens fördelning i tid och rum. En grön skogsbruksplan är en plantyp vilken visar hur produktions- och miljömål kan förenas på en fastighet. Kommunens skogsförvaltare använder ett digitalt kartverktyg som planeringsunderlag.

Skötselmetoder

Rekreationshuggning

Skötselåtgärder som syftar till att skapa variation, säkerhet och trygghet i skog som används för upplevelser och rekreation kallas för rekreationshuggning. Exempel på åtgärder är utglesning av täta skogsbestånd i anslutning till stigar för att skapa möjlighet till sikt. Åtgärden bidrar till en tryggare känsla för den som använder området. Andra exempel är att skapa gläntor genom att hugga bort träd inom en mindre yta eller att lämna ett område orört för att skapa en känsla av trolskog.

Hyggesfri skogsskötsel

Hyggesfri skogsskötsel innebär att inom ett och samma skogsområde avverkas aldrig samtliga träd på en och samma gång.

Vid hyggesfri skogsskötsel sker inte någon markberedning och i första hand nyttjas naturlig föryngring. Nya träd växer successivt upp i de luckor som skapas vid avverkning genom att frön från omgivande träd sprids och gror till plantor, så kallad naturlig föryngring.

Slutavverkning och föryngringsavverkning som åtgärd

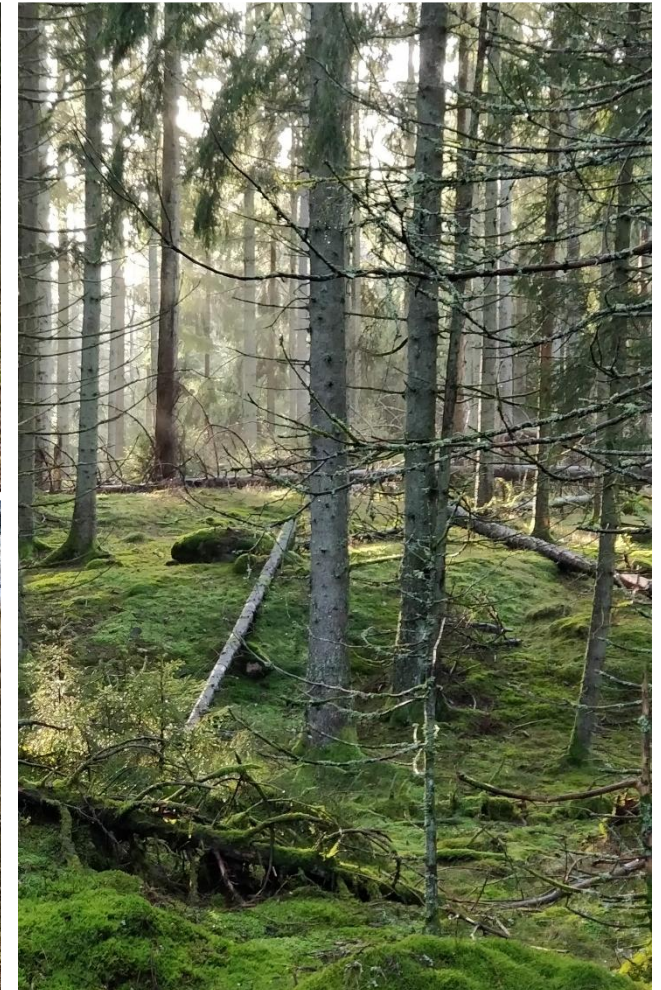
Slutavverkning sker endast vid exploatering av skogsmarken. Föryngringsavverkning kan komma att ske efter allvarlig skada på skogen, vid risk för allmänhetens säkerhet eller då trädbestånd utvecklat en sårbarhet för hyggesfri skogsskötsel, vilket i så fall framkommer i skogsbruksplanen. Vid föryngringsavverkning sker markberedning och nyplantering.

Naturhänsyn

Naturhänsyn kan dels handla om att skydda och freda områden med höga naturvärden såsom biotopskyddsområde eller genom att lämna delar orörda i form av så kallad miljöhänsyn i samband med avverkning. Naturvård kan också vara aktiva åtgärder för att utveckla naturvärden inom ett område exempelvis rövning av sly som inte gynnar naturvärdena eller att hugga bort barrträd för att gynna lövträd.

Nyckelbiotop

är skogsområden med mycket höga naturvärden. Områdena fyller en viktig funktion i bevarandet av skogens hotade växter och djur.

Kommunikation och information - vi vill skapa dialog

Det är viktigt att kommunikation och information både till allmänheten och inom kommunens organisation fungerar bra. Vi vill ge dig som bor i kommunen möjlighet att vara delaktig och förstå vad vi gör och varför. Genom att informera om de åtgärder som vi genomför i skogen och våra övergripande mål kan vi skapa en större förståelse för vårt arbete. Dina synpunkter kan i sin tur bidra till att utveckla vårt arbete med att sköta skogen.

Vi informerar inför skötselåtgärder i skogen genom att lägga ut information på kommunens webbplats och genom att sätta upp skyltar i det berörda området. Nära tätbebyggda områden skickar kommunen även ut information till de boende som framför allt är berörda.

Vi når bäst resultat om vi arbetar tillsammans

För en fungerande skogsförvaltning i kommunen är det viktigt med intern kommunikation och samverkan. De områden som är prioriterade för samarbete är naturvård, samhällsplanering samt kultur och fritid. Vi ska även arbeta för en ökad samverkan med grannkommunerna.

Uppföljning – varje år följer vi upp våra åtgärder

Varje år uppdateras skogsbruksplanen med de åtgärder som gjorts under året. Uppdateringen görs av ansvarig skogsförvaltare.

I årsboken för Utskottet för Samhälle och Utveckling beskrivs vilka resultat som har uppnåtts under året utifrån målen i denna policy.

Alla åtgärder integreras och förankras i den årliga arbetsplan som tas fram med grund i skogsbruksplanen.

Skogspolicyn revideras vid behov, i enlighet med kommunens riktlinjer för styrdokument.

KUNGÄLV
KOMMUN

